

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU MIĘDZY ULICAMI
DOMINIKAŃSKĄ, SIENKIEWICZA, WYSZYŃSKIEGO W TARNOBRZEGU**

OPINIE I UZGODNIENIA

SPORZĄDZIŁ:

Prezydent Miasta Tarnobrzega

OPRACOWANIE:

Instytut Rozwoju Miast i Regionów
ul. Targowa 45
03 – 728 Warszawa

AUTOR:

mgr inż. Agnieszka Odolecka

Agnieszka Odolecka

Warszawa, 10.02.2021 r.

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	1
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	2
2. METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	3
3. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU.....	4
4. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	5
5. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH JEGO ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	5
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU.....	10
7. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	10
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE.....	11
9. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	14
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	17
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	18
13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW	21

ZAŁĄCZNIK:

OŚWIADCZENIE AUTORA

WPROWADZENIE

Celem sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu, zwanego dalej planem, jest zaktualizowanie obowiązującego na analizowanym terenie planu miejscowego, w odpowiedzi na wnioski mieszkańców miasta. Ustalenia planu są zgodne z polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega, w którym teren opracowania stanowi w większości obszar centrum usługowego staromiejskiego, a niewielka jego część obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². W związku z powyższym, na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, została podjęta Uchwała Nr XXXI/332/2020 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania ww. planu.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu, zwanej dalej prognozą stanowi:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 293, z późn. zm.),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 247).

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

Dokumenty, które zostały uwzględnione przy sporządzaniu niniejszej prognozy to:

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tarnobrzegu (pismo znak: PSNZ.4611.12.2020 z dn. 07.10.2020 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo znak: WOOŚ.411.1.133.2020.AP.2 z dn. 22.10.2020 r.),
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2021 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega zatwierdzone Uchwałą Nr XLVI/457/2017 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 14 września 2017 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla Centrum w Tarnobrzegu (Uchwała Nr XIX/202/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 r.),
- Ekofizjografia podstawowa miasta Tarnobrzeg – Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury – Lublin - 2007 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnobrzega na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019 – Tarnobrzeg, 2012 r.,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022 – Rzeszów 2016 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020 – Rzeszów 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2019 – Rzeszów 2020 r.,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – Warszawa 2016 r.,

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Warszawa 2012 r.,
- Oceny wyników badań prowadzonych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2020 roku,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030 – Rzeszów 2018 r.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 3,4 ha i jest położony w historycznym centrum miasta Tarnobrzeg, w pobliżu rynku. Cały obszar opracowania jest objęty obowiązującym Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla Centrum w Tarnobrzegu – Uchwała Nr XIX/202/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 r. Zgodnie z ustaleniami ww. planu, na obszarze opracowania wyznaczono teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny zabudowy usługowej, teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², tereny dróg publicznych (klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej) oraz teren drogi wewnętrznej.

Wedle analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zasadność przystąpienia do opracowania planu jest niejednoznaczna (z uwagi na aktualność obowiązującego planu), a decyzja o rozpoczęciu prac planistycznych leży w gestii Rady Miasta Tarnobrzega.

Mając na uwadze powyższe, sporządzony plan ustala następujące przeznaczenia terenów:

- teren zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych,
- tereny zabudowy usług nieuciążliwych,
- teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- teren zieleni urządzonej,
- drogi publiczne (klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej).

W **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Tarnobrzega** (zatwierdzone Uchwałą Nr XLVI/457/2017 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 14 września 2017 r.), analizowany obszar obejmuje następujące tereny:

- obszar centrum usługowego staromiejskiego,
- rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Mając na względzie powyższe, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stwierdza się, że przewidywane rozwiązania nie naruszają ustaleń obowiązującego studium.

W **Opracowaniu ekofizjograficznym na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu**, dokonano analiz służących ocenie obszaru objętego planem. Uznano, że ma on predyspozycje do pełnienia głównie funkcji mieszkalno-usługowej. Zgodnie z polityką przestrzenną Miasta wyrażoną w studium, obszar opracowania jest priorytetowy do pełnienia funkcji usługowej, centrotwórczej z uwagi na położenie przy głównych ciągach komunikacyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie historycznego centrum oraz uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej. Realizacja zabudowy w tej części miasta będzie stanowiła uzupełnienie istniejących luk w zabudowie, co wpłynie pozytywnie na krajobraz kulturowy.

Analizując powyższe wnioski i zalecenia wynikające z ww. opracowania ekofizjograficznego stwierdza się, że opracowany plan je respektuje.

W **Programie ochrony środowiska dla Miasta Tarnobrzega na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019** realizacja polityki ekologicznej miasta powinna być oparta na następujących celach:

- *zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska (wód, gleby, powietrza, hałasu);*
- *zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii;*
- *ochrona przyrody;*
- *poprawa stanu bezpieczeństwa ekologicznego;*
- *rozwój edukacji ekologicznej.*

Ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska respektują cele wyznaczone w tym dokumencie, stosownie do swojej specyfiki.

W **Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030** wyznaczono sześć głównych priorytetów: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, rozwój transportu w warunkach zmian klimatu, zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu, stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu, kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Nie wszystkie z nich można odnieść do obszaru objętego planem, np. skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. Jednakże plan respektuje cele i kierunki wyznaczone w powyższym dokumencie w zakresie właściwym dla swojej specyfiki i skali, poprzez m. in. ustalenie zasad zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła lub z sieci ciepłowniczej, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi oraz dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW z wykorzystaniem promieniowania słonecznego,

Zgodnie z **Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły** wyznaczając cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP, brano pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012 w przypadku rzek lub z lat 2010-2013 w przypadku jezior. Cele środowiskowe dla JCWP, w zlewniach, na terenie których znajduje się obszar opracowania są następujące:

- RW20002621938 (większość analizowanego obszaru) – celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego - możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekła istotnego (Wisła od Sanu do Wisłoki), a także uzyskanie dobrego stanu chemicznego; JCW zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- RW20002121999 (południowo-zachodni fragment analizowanego obszaru) – JCW niemonitorowana, aktualnie o złym potencjale ekologicznym, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

JCWPd, w obrębie której znajduje się obszar opracowania (PLGW2000135) została oceniona jako zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, a stan ilościowy i chemiczny określono jako dobry. Opracowany projekt planu miejscowego respektuje cele wyznaczone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, m. in. poprzez ustalenia dotyczące zagospodarowania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. W związku z powyższym realizacja ustaleń projektu planu pozostaje w zgodzie z ww. celami środowiskowymi.

2. METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu miasta Tarnobrzeg (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze planu i jego sąsiedztwie. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono prognozę wymienione zostały w wykazie materiałów. Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, specyfiki i precyzji zapisów planu. Celem ułatwienia oceny jak i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenu na środowisko było wykorzystanie uproszczonej i dostosowanej do potrzeb tegoż dokumentu analizy macierzowej. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanych przez projektanta urbanistę. Zaznaczyć tu trzeba, że na etapie planu miejscowego nie są określone konkretne realizacyjne rozwiązania technologiczne, co ma wpływ na jakościowy (a nie ilościowy) charakter prognozy. Wpływ ustaleń opracowanego planu na środowisko oceniono w stosunku do aktualnego stanu prawnego, czyli w stosunku do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na analizowanym terenie.

3. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych, organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym również projektowanego dokumentu). Dane pozyskiwane w ramach ww. monitoringu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym mogą stanowić podstawę do oceny skutków realizacji planu.

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planu należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych;
- rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne bądź zmiany funkcji terenu;
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem;
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych;
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, przemian struktury agrarnej, powierzchni urządzonych terenów zieleni i wzrostu lesistości).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarów występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

Zaleca się, by monitorowanie skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu (w zakresach badań nie objętych monitoringiem WIOŚ) prowadzone było przez władze Miasta Tarnobrzega.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie polegające na:

- pomiarach poziomów hałasu w obrębie wydzielonych funkcji, głównie komunikacyjnych – 2 razy w roku w okresie najintensywniejszego użytkowania terenu,
- pomiarach emisji pyłów z dróg,
- kontroli stanu jakości gleb w obrębie wydzielonych dróg,
- monitoringu stanu powietrza w obrębie dróg.

Należy tutaj także podkreślić, że planowanie przestrzenne jest procesem cyklicznym, który ma za zadanie bieżącą analizę potrzeb inwestycyjnych w mieście, stanu zagospodarowania oraz uwarunkowań przyrodniczych. W związku z powyższym Miasto Tarnobrzeg powinno monitorować skutki realizacji ustaleń planu. Takie zadanie nakładają na gminę przepisy odrębne, zgodnie z którymi do zadań gminy należy okresowe monitorowanie postępów realizacji uchwalonego planu miejscowego (np. corocznie) i konfrontowanie ich z aktualnymi potrzebami mieszkańców i inwestorów oraz stanem i jakością środowiska przyrodniczego (poprzez monitorowanie zagospodarowania terenu miasta oraz analizowanie wniosków). Realizacja postanowień planu odbywa się poprzez uwzględnianie w wydawanych pozwoleniach na budowę zasad zagospodarowania działek i standardów zabudowy, jakie zostały zapisane w planie miejscowym. Stan środowiska

przyrodniczego powinien być przez miasto poddany monitoringowi (monitoring jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego) realizowanemu cyklicznie (np. corocznie).

4. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Z racji położenia obszaru opracowania poza terenami wchodzącymi w skład transgranicznych obszarów chronionych nie prognozuje się dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko. Plan nie wprowadza działalności emitującej szkodliwe substancje do gruntu, wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo – wodne na tak dużą skalę (zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym – Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110 oraz art. 104 – 117 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. – Dz. U. z 2021 r., poz. 247).

5. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH JEGO ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

POŁOŻENIE

Miasto Tarnobrzeg stanowi miasto na prawach powiatu i jest położone w północnej części województwa podkarpackiego, w odległości ok. 63 km (w linii prostej) na północny zachód od Rzeszowa. Obszar opracowania znajduje się w centrum miasta, w pobliżu rynku. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa i usługowa wraz z parkingami i towarzyszącą zielenią urządzoną. Znaczną część analizowanego terenu stanowi zieleń nieurządzona, w tym wysoka. Ponadto we wschodniej części omawianego obszaru realizowane są nowe inwestycje o funkcji usługowej.

BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE MINERALNE

Zgodnie z modyfikowaną w 2018 roku regionalizacją Polski J. Kondrackiego, obszar opracowania jest położony na terenie Niziny Nadwiślańskiej.

POŁOŻENIE OBSZARU PLANU WEDŁUG REGIONALIZACJI FIZYCZNO-GEOGRAFICZNEJ	
Prowincja	Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym
Podprowincja	Podkarpacie Północne
Makroregion	Kotlina Sandomierska
Mezoregion	Nizina Nadwiślańska

Nizina Nadwiślańska to szeroka dolina w górnym biegu Wisły. Leży w północno - zachodniej części Kotliny Sandomierskiej i zajmuje powierzchnię 1 876 km². Leży na pograniczu Wyżyny Małopolskiej i Podkarpacia Północnego, ciągnie się od d Krakowa na zachodzie po Zawichost na północnym wschodzie. Składa się z trzech tarasów: tarasu zalewowego, wyższego tarasy piaszczystego (częściowo zwydmionego) oraz tarasu przykrytego lessem.

Pod względem geologicznym¹ miasto położone jest w północnej części Zapadliska Przedkarpackiego. Jest to rozległe obniżenie tektoniczne wypełnione trzeciorzędowymi osadami miocenu morskiego.

Utwory trzeciorzędu to osady miocenijskie reprezentowane przez:

- utwory burowęglowe – osady ilaste przewarstwione łupkami ilastymi z wkładkami węgla brunatnego, wypełniające nierówności powierzchni kambryjskiej, miąższość od kilku do kilkunastu metrów;

¹ Na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnobrzega na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019, Tarnobrzeg 2012 r., str. 13

- warstwy baranowskie – bardzo drobne piaski kwarcowe z ławicami piaskowców, wapienie i zlepy litotamniowe zalegające na utworach burowęglowych lub bezpośrednio na podłożu kambryjskim, o miąższości do 100 m w rejonie Machowa;
- osady chemiczne – wapienie porowate, spękane z impregnacją siarkową, wapienie brekcjowe oraz gipsy, osiągające największe miąższości do 17 m w rejonie wyrobiska „Machów”;
- warstwy pektenowe – margle ilaste, margle wapienne i iły pylaste, miąższość 10 – 18 m;
- iły krakowieckie – seria osadów ilastych o wyraźnej budowie warstwowej, często z dużą domieszką frakcji piaszczystej, występują w podłożu całego badanego obszaru, miąższość jest zmienna i waha się od 30 do 80 m w części południowej.

Utwory czwartorzędu stanowiące nadkład utworów trzeciorzędowych reprezentowane są przez osady plejstocenu i holocenu. Plejstocen wykształcony jest w postaci piasków, rzadziej żwirów akumulacji wodnolodowcowej z wkładkami utworów pylastych lub rzecznozastoiskowych. Miąższość tych utworów dochodzi do kilkunastu metrów. Do holocenu zalicza się piaski z humusem, piaski wydymowe, utwory rzecznozastoiskowe osiągające miąższość do kilkunastu metrów oraz gleby.

UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Obszar miasta jest położony na wysokości od 142 m n.p.m. w północno-zachodniej części do 185 m n.p.m. w południowej części. W centralnej części miasta w morfologii terenu zaznacza się obszar wyniesiony w stosunku do obszarów otaczających od zachodu i wschodu. Jest to część Równiny Tarnobrzeszkiej, tzw. Garb Tarnobrzeski, który ciągnie się pasem o szerokości 2-4 km wzdłuż Wisły.

Na terenie miasta występują następujące formy morfologiczne:

- terasa zalewowa rzeki Wisły wyniesiona od 0 – 5 m ponad średni stan wody w rzece, o rzędnych terenu 142,0 do 147 m n.p.m., ma szerokość ok. 0,5 km, w części północnej zwiększa się ona do ok. 1 km;
- terasa nadzalewowa – wyniesiona ok. 5 – 10 m nad średni stan wody, o rzędnych 147 – 165 m n.p.m, stanowi płaską rozległą formę o małych nachyleniach od 0 – 2%, rozciąga się od rejonu Miechocina w kierunku Wieloski i Mokrzeszowa, gdzie łączy się z terasą nadzalewową Mokrzeszówki i Trześniówki;
- terasa wysoka – zaznacza się w morfologii terenu w rejonie osiedli Miechocin, Przywiśle i Stare Miasto w postaci stromych skarp o rzędnych w granicach 170 – 180 m n.p.m, wysokości względne wynoszą tu kilkanaście metrów, a spadki terenu są znaczne, wynoszą 15-20%. W rejonie wyrobiska Kopalni Machów część terasy została zniwelowana w trakcie zdejmowania nadkładu czwartorzędowego, występuje tu w formie szczątkowej, na północ od wschodniej strony wyrobiska;
- doliny boczne Trześniówki, Mokrzeszówki i innych niewielkich cieków stanowią formy erozyjne, nieckowate o łagodnie nachylonych zboczach i płaskich dnach;
- wydmy stanowią formy rozmyte niewielkich rozmiarów, najczęściej zalesione, o spadkach nieprzekraczających 5%, występują w południowej i wschodniej części miasta.

Ponadto rzeźba terenu w mieście została antropogenicznie zmodyfikowana (wały przeciwpowodziowe, kanały, nasypy) oraz znacząco zmieniona (eksploatacja siarki w rejonie Machowa). Działalność górnicza spowodowała duże przekształcenia powierzchni terenu, w postaci wyrobiska górniczego i zwałowisk zewnętrznego i wewnętrznego. Wyrobisko górniczne Kopalni Siarki „Machów” o kubaturze ok. 200 mln m³ zostało zrehabilitowane i aktualnie stanowi sztuczny zbiornik wodny - Jezioro Tarnobrzeskie.²

Deniwelacje terenu w graniach badanego obszaru wynoszą ok. 2 m ze spadkiem w kierunku wschodnim. Wysokości bezwzględne wynoszą od 163,5 do 165,9 m n.p.m., przy czym większość obszaru oscyluje wokół rzędnej 164,5 – 165,5 m n.p.m.³

² Na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnobrzega na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019, Tarnobrzeg 2012 r., str. 11

³ Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r., str. 4

GLEBY

Gleby w mieście mają zróżnicowaną strukturę i można wyodrębnić tu grunty o jakości od I do VI klasy bonitacyjnej. Są to przede wszystkim gleby bielcowe, mady i gleby brunatne. Na terenach byłej odkrywkowej kopalni siarkowej i obszarze przyległym, gleby uległy całkowitej degradacji.

Na podstawie treści mapy ewidencyjnej, obszar objęty analizą stanowi tereny zabudowane i zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy, wraz z obsługującymi je ciągami komunikacyjnymi (urbanoziemy).

WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE⁴

Miasto Tarnobrzeg zlokalizowane jest w dorzeczu Wisły (region wodny Górnej Wisły), która płynie wzdłuż jego zachodniej granicy. Ponadto przez teren miasta przepływa prawobrzeżny dopływ Wisły – Trześniówka oraz jej dopływ – Mokrzyżówka.

W międzywalu Wisły występują liczne zbiorniki wodne o zróżnicowanej powierzchni. Poza ww. ciekami wodnymi na obszarze miasta występują tereny wód powierzchniowych stojących. Są to wody w obrębie starorzeczy, stawy hodowlane oraz zlokalizowane w południowym obszarze miasta „Jezioro Tarnobrzesckie” - zbiornik o powierzchni około 484 ha, który powstał w wyniku rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego złoża siarki w kopalni Machów. Zbiornik ten znajduje się niedaleko obszaru opracowania, w odległości ok. 350 m na północ. Wody Jeziora Tarnobrzesckiego odznaczają się I klasą czystości.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują żadne wody powierzchniowe.

Obszar opracowania tak jak niemal całe miasto znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych. Jedynie wschodni fragment miasta znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 Dębica – Stalowa Wola - Rzeszów. Na terenie miasta występują dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i neogeńskie (miocenijskie). Znaczenie użytkowe posiada jedynie poziom czwartorzędowy, którego wody występują w utworach rzecznych i rzeczno-lodowcowych (piaski, żwiry, otoczaki). Zwierciadło wód podziemnych w tych utworach ma charakter swobodny i występuje na głębokości od 1,0 do 4,0 m. Wody tego poziomu zasilane są głównie przez infiltrujące wody opadowe.

Warunki hydrogeologiczne zostały naruszone w strefach odwodnienia nieczynnych odkrywek kopalni Machów i Piaseczno. Zwierciadło wód czwartorzędowych wokół odkrywek zostało zdepresjonowane w promieniu dochodzącym do 2 km. Z uwagi na płytkie zaleganie zwierciadła wód oraz brak izolacji osadami słaboprzepuszczalnymi wody te narażone są na zanieczyszczenie. W rejonie byłej kopalni otworowej, głównymi składnikami zanieczyszczeń są siarczany i chlorki obecne w wodach złożowych. W przeszłości zagrożenie stanowiły również ścieki kopalniane zrzucane do Mokrzyżówki.

Obszar opracowania jest położony w jednolitej części wód powierzchniowych RW20002621938 (sztuczna część wód) oraz RW20002121999 (silnie zmieniona część wód), w obu oceniono aktualny potencjał ekologiczny jako zły.

Obszar opracowania znajduje się w 135 JCWPd. W ramach przeprowadzonego monitoringu wód podziemnych w 2019 r. stan chemiczny wód w 135 JCWPd został oceniony jako słaby, a ilościowy jako dobry. Oceny wyników badań prowadzonych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2020 roku, punkty pomiarowe najbliższe obszarowi opracowania, były położone w gminie Grębów, gdzie odnotowano wody klasy V i IV – wody złej i niezadowolającej jakości.

Obszar objęty planem podobnie jak całe miasto położone jest poza ujęciami wód, a strefy ochrony pośredniej ujęć znajdują się w odległości kilku kilometrów od granic Tarnobrzega.

Analizowany teren jest położony poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

⁴ Na podstawie: Aneks do opracowania „Ekofizjografia podstawowa Miasta Tarnobrzega”, Rzeszów 2016 r., str. 7

WARUNKI KLIMATYCZNO-ATMOSFERYCZNE⁵

Główne źródła emisji zanieczyszczeń na terenie miasta Tarnobrzeg można podzielić na emisję ze źródeł: punktowych, powierzchniowych oraz liniowych. Głównymi emitarami punktowymi są duże zakłady energetycznego spalania paliw oraz zakłady przemysłowe. Emisja powierzchniowa spowodowana jest rozproszonymi źródłami emisji z sektora komunalno-bytowego m.in. kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, które emitują do powietrza zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania węgla, gazu ziemnego i paliw płynnych. Na emisję liniową wpływa transport samochodowy. Powstają zanieczyszczenia komunikacyjne, takie jak: tlenki węgla, azotu i siarki, sadze oraz węglowodory. Zanieczyszczenia ze źródeł liniowych powodują także zapylenie wtórne poprzez ścieranie się nawierzchni dróg i opon pojazdów. Na poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu wpływ mają także zanieczyszczenia napływowe oraz lokalna emisja zanieczyszczeń do powietrza, jak również warunki klimatyczne i topografia terenu. Mimo wzrostu liczby źródeł zanieczyszczenia powietrza miasto nadal charakteryzuje się stosunkowo niewielkim poziomem emisji.

W analizowanym obszarze głównym źródłem zanieczyszczeń o charakterze punktowym są indywidualne źródła ciepła, natomiast źródłem liniowym jest przede wszystkim droga wojewódzka nr 723, która jest też głównym emitorem hałasu.

Miasto leży w obrębie dzielnicy klimatycznej nizin i kotlin podgórskich. Warunki klimatyczne charakteryzują się upalnym latem, niezbyt mroźną zimą i stosunkowo małą ilością opadów. Tarnobrzeg znajduje się głównie w zasięgu cyrkulacji południowej i zachodniej mas powietrza – w porze chłodnej przeważa cyrkulacja południowo-zachodnia, a w porze ciepłej zachodnia i północno-zachodnia. Obszar miasta jest dość dobrze przewietrzany. Średni opad roczny wynosi ok. 600 mm, przy czym na okres od maja do października przypada ok. 65% rocznej wielkości opadów. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,6°C. Okres wegetacji jest długi i wynosi 210 – 220 dni. W stosunku do pozostałej części Kotliny Sandomierskiej Tarnobrzeg posiada najniższą średnią roczną wielkość opadów oraz najwyższe średnie roczne temperatury powietrza.

Obszar opracowania nie wyróżnia się szczególnymi warunkami topoklimatycznymi w stosunku do pozostałej części miasta.

Tabela 1 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia (Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport za rok 2020)

strefa podkarpacka	Klasa strefy podkarpackiej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	Pb	As	Cd	Ni	PM10 (dobowe stężenie)	PM2.5	B(a)P
	A	A	A	A	A*	A	A	A	A	C	C	C

*dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

Zgodnie z Rocznej oceną jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport za rok 2020, Miasto Tarnobrzeg znajduje się w strefie podkarpackiej. Zgodnie z powyższą tabelą, stężenia zanieczyszczeń w tej strefie przekroczone zostały dla pyłu zawieszony PM10 (stężenie dobowe), PM2,5 oraz Benzo(a)pirenu.

FLORA I FAUNA⁶

Miasto Tarnobrzeg według podziału geobotanicznego Matuszkiewicza (1993) położone jest:

⁵ Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r., str. 6

⁶ Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r., str. 8

POŁOŻENIE OBSZARU PLANU WEDŁUG REGIONALIZACJI GEOBOTANICZNEJ	
Obszar	Europejskich Lasów Liściastych i Mieszanych
Prowincja	Środkowoeuropejska
Podprowincja	Środkowoeuropejska Właściwa
Dział	Wyżyn Południowopolskich
Kraina	Kotliny Sandomierskiej
Okręg	Widół Wisły i Sanu

Szata roślinna pełni funkcje klimatyczne i biologiczne, wpływające na podniesienie ogólnych standardów ekologicznych i poprawę jakości życia oraz funkcje glebochronne i wodochronne. Flora obszaru miasta jest zróżnicowana ze względu na obecność siedlisk o odmiennym charakterze – od dolin rzecznych poprzez starorzecza po tereny piaszczystych wydm z ubogimi murawami i borami. Obszar miasta wyróżnia się dominacją zbiorowisk nieleśnych. Zdecydowanie przeważają wśród nich antropogeniczne zbiorowiska towarzyszące uprawom zbożowym i okopowym, naturalne i półnaturalne łąki i pastwiska, towarzyszą im zbiorowiska związane z sadami oraz zbiorowiska ruderalne związane z sąsiedztwem dróg i terenów zabudowanych. Ponadto występują tu powstałe w sposób naturalny zbiorowiska zarośli łągowych głównie w międzywalu rzeki Wisły oraz roślinność wodna i szuwarowa w obrębie starorzeczy.

Zurbanizowanie obszaru opracowania w sposób znaczący wpłynęło na zmiany w szacie roślinnej, co objawia się zubożeniem liczby oraz rodzajów siedlisk, czego konsekwencją jest zmniejszenie bioróżnorodności. Istniejąca roślinność jest narażona na ciągłe, niekorzystne oddziaływanie różnych czynników, takich jak zanieczyszczenie powietrza czy gruntu, niszczenie mechaniczne. Przekształcenia w świecie zwierząt wynikają bezpośrednio ze zmian jakie zaszły w środowisku roślin. Na analizowanym terenie nie występują cenne zbiorowiska roślinne. Wraz ze zmianą siedlisk roślinnych świat zwierząt uległ zubożeniu, bliskość obszarów zabudowanych oraz tras komunikacyjnych wpływa na przepłaszanie zwierząt.

Na obszarze planu nie występują gatunki roślin i zwierząt objęte ochroną.

STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU⁷

Struktura przyrodnicza każdego obszaru zależy od zróżnicowania poszczególnych elementów biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego oraz stopnia ich przekształcenia. Na obszarze opracowania występuje zabudowa usługowa i mieszkaniowa, a pozostała część to głównie tereny zieleni nieurządzonej, ze znacznym udziałem roślinności ruderalnej i wydepczynowej. Procesy przyrodnicze na tym obszarze zostały w sposób istotny zmodyfikowane. Podsumowując, różnorodność biologiczna przedmiotowego terenu jest uboga, z uwagi na mały udział i zróżnicowanie istniejących siedlisk, które zostały przekształcone przez człowieka.

ZABYTKI I KRAJOBRAZ KULTUROWY⁸

Obszar planu stanowi przede wszystkim krajobraz kulturowy, jednakże nie występują tu obiekty o wysokich wartościach historycznych. Wyjątek stanowi ulica Dominikańska, która została wpisana do gminnej ewidencji zabytków i zgodnie z wytycznymi Konserwatora Zabytków należy dążyć do odtworzenia jej historycznej nawierzchni. Ponadto część ulicy Sienkiewicza znajduje się w granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej układu urbanistyczno-krajobrazowego miasta Tarnobrzega. Tereny zieleni nieurządzonej położone w północnej i wschodniej części obszaru opracowania, z uwagi na nieuporządkowany charakter sprawiają wrażenie chaotycznych i nie reprezentują wysokich walorów wizualnych. Obszary te wpływają raczej negatywnie na odbiór

⁷ *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r., str. 9*

⁸ *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r., str. 8*

tej części miasta, ponieważ noszą znamiona terenów zaniedbanych i zniszczonych przez parkujące pojazdy w rejonie budynków usługowych.

SKUTKI BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W sytuacji braku realizacji zapisów opracowanego planu, analizowany obszar może ulec zmianom na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla Centrum w Tarnobrzegu - Uchwała Nr XIX/202/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 roku. Zgodnie z ustaleniami ww. planu większość obszaru opracowania przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, wyznaczono także tereny zabudowy usługowej, teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², a także tereny dróg publicznych (klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej) i drogi wewnętrznej.

Zmianę w sporządzanym planie w stosunku do ww. obowiązującego dokumentu stanowi przeznaczenie południowo-zachodniego fragmentu obszaru opracowania pod zieleń urządzoną, co spełnia wytyczne aktualnej polityki przestrzennej miasta wyrażonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega. Nieznacznie zmodyfikowano także zasięg linii zabudowy oraz zmieniono wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, w szczególności dla terenu oznaczonego symbolem M/U-1 – zmniejszono wymaganą powierzchnię biologicznie czynną, zwiększono dopuszczaną maksymalną powierzchnię zabudowy oraz maksymalną wysokość zabudowy. Zmodyfikowano również w niewielkim stopniu układ komunikacyjny, zachowując pierwotny przebieg dróg wyznaczony w obowiązującym planie, ze zmianą statusu drogi wewnętrznej na publiczną. Ponadto wyznaczono strefy ochronne wokół drzew stanowiących pomniki przyrody, dla których ustalono szereg zasad w zakresie ochrony przyrody.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu, co zostało szerzej omówione w rozdziale 9.

7. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Z uwagi na fakt, że obszar opracowania częściowo jest już zainwestowany zabudową usługową i mieszkaniową, do głównych problemów ochrony środowiska należy zaliczyć działania związane z działalnością i bytowaniem człowieka, w szczególności takie jak: emisja z indywidualnych źródeł ciepła i ryzyko związane z indywidualnymi formami odprowadzenia ścieków, ekspansja zabudowy. Układ funkcjonalno-przestrzenny wyznaczony w planie oraz szereg ustaleń z zakresu modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i gospodarowania odpadami, mają na celu zmniejszenie uciążliwości tych zjawisk.

W granicach planu występują dwa pomniki przyrody – dęby szypułkowe, ustanowione poprzez Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów za pomnik przyrody. Zostały one uwzględnione w opracowanym planie poprzez wyznaczenie terenu zieleni urządzonej w otoczeniu jednego z pomników (teren budowlany w obowiązującym planie) oraz ustalenie strefy ochronnej wokół pomników przyrody w promieniu 15 od pnia drzew, w której obowiązuje:

- zakaz realizacji zabudowy kubaturowej,
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
- zakaz przekształcania terenu w sposób zagrażający drzewu,
- nakaz realizacji obiektów liniowych infrastruktury technicznej bez użycia sprzętu mechanicznego w sposób gwarantujący nieuszkodzenie układu korzeniowego drzewa.

Ponadto plan ustala zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i zakaz realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem:

- dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,
- obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem,
- garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną.

Mając na względzie powyższe oraz z uwagi na:

- stan istniejący, tj. częściowo już zagospodarowany na cele zgodne z przeznaczeniem planu,
- zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie:
 - 10% na terenach oznaczonych symbolem U i UC,
 - 15% na terenie oznaczonym symbolem M/U,
 - 80% na terenie oznaczony symbolem ZP,
- proekologiczne ustalenia planu,

nie stwierdza się znacząco negatywnego wpływu ustaleń planu na objęte ochroną prawną przyrodniczo cenne przestrzenie. Skutki realizacji planu nie będą miały wpływu na funkcjonowanie obszarów chronionych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Przy sporządzaniu planu uwzględniono następujące **cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, w szczególności dotyczące:**

- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, podziemnych poprzez prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawie Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 310, z późn. zm.), Ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028). W zakresie ochrony wód plan ustala:
 - *ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych,*
 - *zakaz składowania odpadów,*
- ochrony powietrza określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Dyrektywie 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza. Ochrona powietrza została uregulowana poprzez ustalenie *zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła lub z sieci ciepłowniczej, uwzględniając ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,*
- ochrony powierzchni ziemi określonych w przepisach szczegółowych, tj. w: Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161, z późn. zm.), Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 r. Nr 165, poz. 1359), oraz Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2020 r., poz. 1064, z późn. zm.). Ustalenia planu nie będą skutkowały znacznymi przekształceniami powierzchni ziemi, a w celu ochrony gleb i wierzchniej warstwy litosfery plan ustala:
 - *ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych,*
 - *zakaz składowania odpadów,*
 - *w strefie ochronnej wokół pomnika przyrody: zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby,*
- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797, z późn. zm.), Dyrektywie Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia

1999 r. w sprawie składowania odpadów, co plan reguluje poprzez ustalenie zasad gospodarowania odpadami – zgodnie z przepisami odrębnymi,

- braku oddziaływań transgranicznych – zgodnie z Konwencją w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, sporządzoną w Genewie 13 listopada 1979 r., Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, dotyczącym długofalowego finansowania wspólnego programu monitoringu i oceny zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie (EMEP), sporządzonym w Genewie 28 września 1984 r., Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie zmniejszania emisji tlenków azotu lub ich transgranicznych strumieni, sporządzonym w Sofii 31 października 1988 r. (tzw. „protokół azotowy”), Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie dalszego ograniczenia emisji siarki, sporządzonym 14 czerwca 1994 r. w Oslo (tzw. „II protokół siarkowy”), Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo 25 lutego 1991 r. Plan respektuje ten cel, nie wprowadzając funkcji mogących oddziaływać transgranicznie. Mając bowiem na uwadze fakt, że przedmiotowy teren nie leży w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwa, a plan w całości będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zlokalizowany jest poza głównymi korytarzami ekologicznymi o znaczeniu międzynarodowym i sieciami przyrodniczymi rangi europejskiej oraz zasięg potencjalnych oddziaływań ograniczających się do terytorium gminy, nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych powodowanych na etapach realizacji, eksploatacji jak i ewentualnej ‘likwidacji’,
- utrzymania procesów i ciągłości ekologicznych oraz ciągłości istnienia gatunków wraz z ich siedliskami zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55, z późn. zm.), Ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, z późn. zm.).

Na obszarze objętym ustaleniami planu wprowadzony został zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakaz realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem:

- dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,
- obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem,
- garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego odpowiadają krajowym jak i międzynarodowym zaleceniom z zakresu ochrony środowiska.

9. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

W wyniku realizacji przeważającej części ustaleń sporządzonego dokumentu nie przewiduje się zmiany oddziaływania na środowisko, gdyż przeznaczenia terenów są całkowicie lub w dużym stopniu zbieżne z funkcjami określonymi w obowiązującym planie miejscowym. Jedynie dla terenu zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych oznaczonego symbolem M/U-1 przewiduje się negatywne oddziaływanie na środowisko o nasileniu słabym, z uwagi na zmniejszenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz zwiększenie maksymalnej powierzchni zabudowy i wysokości zabudowy w stosunku do obowiązującego planu (przeznaczenie terenu pozostaje bez zmian). Mając na uwadze powyższe, dla ww. terenu prognozuje się:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	–	negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego do 15%, a co za tym idzie zmniejszenie przestrzeni życiowej drobnych zwierząt i bioróżnorodności,
	–	negatywnym oddziaływaniem krótkoterminowym, chwilowym i bezpośrednim będzie zwiększenie potencjalnej powierzchni zabudowy – w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać częściowo

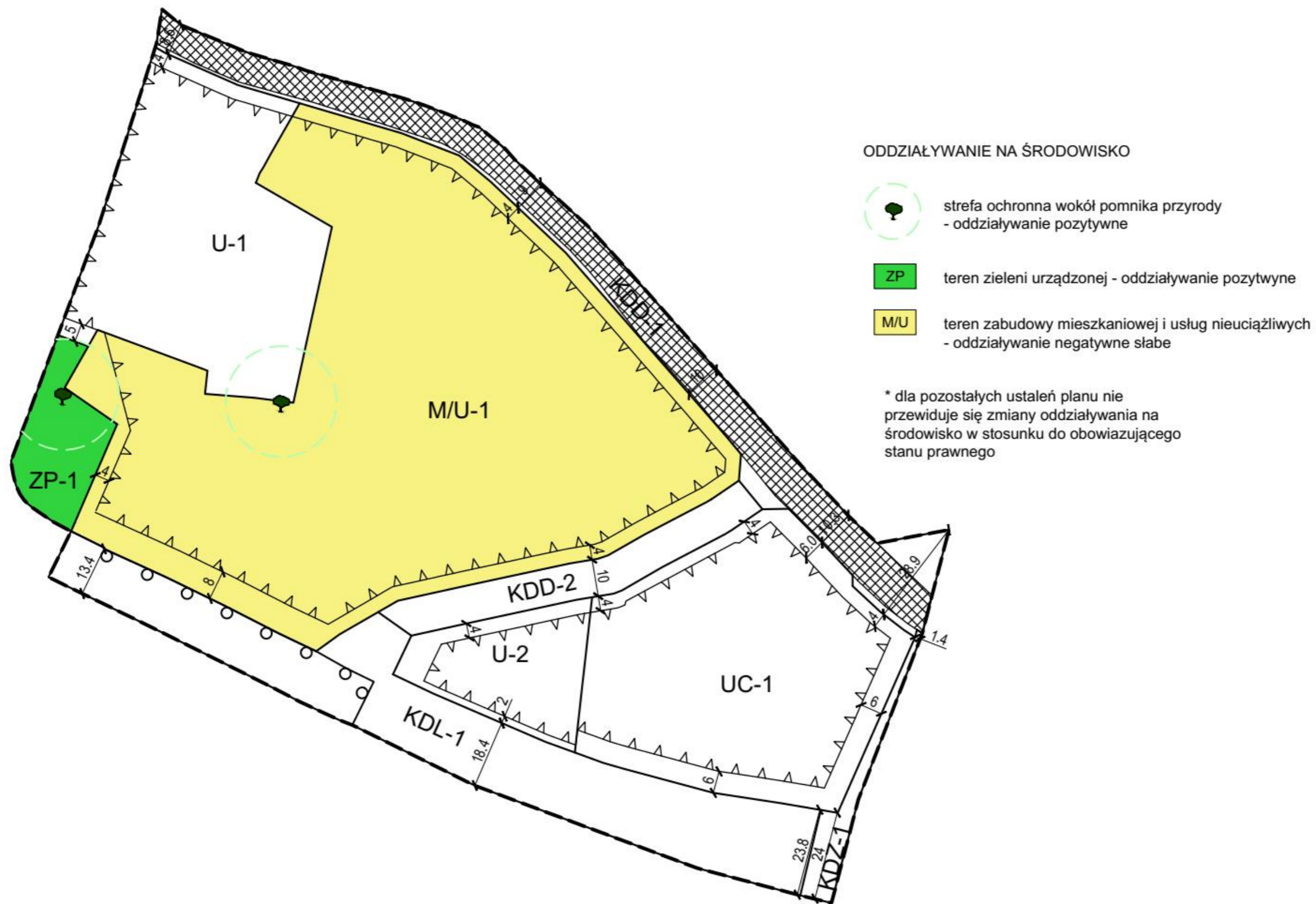
	odbudowana jako ogrodowa), nastąpi także wypłaszanie drobnych zwierząt związane między innymi z uciążliwościami akustycznymi – oddziaływanie to zaistnieje każdorazowo w przypadku zainicjowania robót budowlanych, bez względu na istniejący stan zagospodarowania przestrzeni,
ludzie	– negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, co wpłynie w minimalnym stopniu na topoklimat, szczególnie nagrzewanie i wilgotność powietrza,
system przyrodniczy	– brak oddziaływania,
woda	– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie wprowadzenie dużych powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie, – negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie przyrost zabudowy, co zwiększy zapotrzebowanie na wodę, a co za tym idzie pośrednio przyczyni się do minimalnego obniżania poziomu wód podziemnych, – chwilowe, bezpośrednie zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń zmiany planu, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych (odn. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.12.2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 85), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187),
powietrze	– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, co ograniczy możliwość oczyszczania się powietrza, – lokalne zwiększenie rozmiarów zanieczyszczeń powietrza (negatywne oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe), wiąże się ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego i ilości budynków usługowych, a także placów budowy. Nie powinno jednak dojść do przekroczenia dopuszczalnych norm, określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz.1031),
powierzchnia ziemi	– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim i stałym zwiększającym degradację powierzchni ziemi będą wszelkie roboty ziemne związane z budową nowych obiektów oraz niezbędnej infrastruktury technicznej, – oddziaływanie bezpośrednie (stałe, ale jedynie lokalne) to przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego terenu związane głównie z wykopami pod fundamenty nowych obiektów (prace te nie będą naruszać głębokich warstw podłoża),
krajobraz	– oddziaływaniem negatywnym stałym i bezpośrednim będzie pojawianie się nowych obiektów kubaturowych w niezabudowanych dotychczas przestrzeniach,
klimat	– negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat szczególnie nagrzewanie i wilgotność powietrza, – nowe obiekty kubaturowe wpłyną też w mikroskali na warunki przewietrzania terenu, a powierzchnie sztuczne zmienia nagrzewanie podłoża, co będzie oddziaływaniem stałym lub czasowym,

	– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim będzie emisja hałasu, im większy teren, na którym możliwa jest realizacja usług, tym wyższe natężenie hałasu,
zasoby naturalne	– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie przyrost zabudowy, co zwiększy zapotrzebowanie na wodę, a co za tym idzie pośrednio przyczyni się do minimalnego obniżania poziomu wód podziemnych,
zabytki	– brak oddziaływania,
dobry materiał	– oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym, jest umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych o zwiększonych parametrach (powierzchnia i wysokość zabudowy)

Ponadto modyfikację w stosunku do obowiązującego na przedmiotowym terenie stanu prawnego stanowią wyznaczenie terenu zieleni urządzonej oznaczonego symbolem ZP-1 na terenie dotychczas budowlanym, a także wprowadzenie stref ochronnych wokół pomników przyrody wraz z szeregiem zasad w zakresie ochrony przyrody. Powyższe zmiany mają charakter pozytywny i wpłyną na poprawę warunków funkcjonowania środowiska, szczegółową analizę przedstawiono poniżej:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	– pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie wyznaczenie terenu zieleni urządzonej na terenie dotychczas budowlanym, – pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie wyznaczenie stref ochronnych wokół pomników przyrody wraz z szeregiem zasad, – pozytywnym, stałym, bezpośrednim, długookresowym oddziaływaniem jest zakaz lokalizacji zakładów, stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,
ludzie	– pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie wyznaczenie terenu zieleni urządzonej, zgodnie z potrzebami mieszkańców, – pozytywnym, stałym, bezpośrednim, długookresowym oddziaływaniem jest ustalenie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności w miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz realizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z przepisami odrębnymi, ustalenie zasad lokalizacji inwestycji z zakresu łączności publicznej, – pozytywnym, stałym, bezpośrednim, długookresowym oddziaływaniem jest zakaz lokalizacji zakładów, stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,
system przyrodniczy	– brak oddziaływania,
woda	– pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie wyznaczenie terenu zieleni urządzonej na terenie dotychczas budowlanym, co zwiększy retencję gruntu i wpłynie pozytywnie na stosunki wodne, – pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie wyznaczenie stref ochronnych wokół pomników przyrody wraz z szeregiem zasad, w tym zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,

powietrze	–	pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie ograniczenie powierzchni terenu budowlanego i potencjalnego generowania zanieczyszczenia powietrza na rzecz terenu zieleni urządzonej,	
powierzchnia ziemi	–	pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie wyznaczenie terenu zieleni urządzonej na terenie dotychczas budowlanym, co ochroni przed zniszczeniem mechanicznym wierzchnią warstwę ziemi, –	pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie wyznaczenie stref ochronnych wokół pomników przyrody wraz z szeregiem zasad, w tym zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz zakaz uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
krajobraz	–	pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie wyznaczenie terenu zieleni urządzonej na terenie dotychczas budowlanym, co wpłynie pozytywnie na krajobraz, –	pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie wyznaczenie stref ochronnych wokół pomników przyrody wraz z szeregiem zasad, co pozwoli je skutecznie chronić, jako cenne elementy krajobrazu,
klimat	–	pozytywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zwiększenie terenów biologicznie czynnych, co wpłynie w pewnym stopniu na topoklimat, szczególnie ograniczenie nagrzewania podłoża i regulację wilgotności powietrza,	
zasoby naturalne	–	wyznaczenie stref ochronnych wokół pomników przyrody wraz z szeregiem zasad, co pozwoli je skutecznie chronić,	
zabytki	–	brak oddziaływania,	
dobra materialne	–	brak oddziaływania.	

Rysunek 1 Schemat oddziaływania ustaleń planu na środowisko (źródło: opracowanie własne)

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Podstawowymi środkami minimalizującymi negatywne oddziaływanie planu są jego ustalenia ochronne. W zakresie ochrony środowiska przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu plan ustala:

- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, za wyjątkiem:*
 - *dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,*
 - *obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonej planem,*
 - *garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną,*
- *zakaz lokalizacji zakładów, stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,*
- *zakaz składowania odpadów,*
- *obowiązek ochrony przed hałasem terenów faktycznie zagospodarowanych poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. dla terenu oznaczonego symbolem M/U dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów mieszkaniowo-usługowych,*
- *ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:*
 - *utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności w miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi,*
 - *realizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- *lokalizację strefy ochronną wokół pomników przyrody o średnicy 15 m od pnia drzewa, w której obowiązuje:*
 - *zakaz realizacji zabudowy kubaturowej,*
 - *zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,*
 - *zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby,*
 - *zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,*
 - *zakaz przekształcania terenu w sposób zagrażający drzewu,*
 - *nakaz realizacji obiektów liniowych infrastruktury technicznej bez użycia sprzętu mechanicznego w sposób gwarantujący nieuszkodzenie układu korzeniowego drzewa.*

Ponadto plan:

- *ustala zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, a także zasady budowy systemów komunikacji,*
- *ustala zasady realizacji obiektów infrastruktury technicznej,*
- *ustala minimalne powierzchnie biologicznie czynne i maksymalne powierzchnie zabudowy,*
- *ustala zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,*
- *ustala odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków,*
- *nakazuje podczyszczanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi przed ich zrzutem do odbiornika,*
- *dopuszcza realizację alternatywnych źródeł gazu, w szczególności zbiorników na gaz płynny,*
- *ustala zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła lub z sieci ciepłowniczej, uwzględniając ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,*
- *dopuszcza stosowanie pomp ciepła lub odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW z wykorzystaniem promieniowania słonecznego.*

Generalnie celem minimalizowania uciążliwości funkcji wyznaczonych w planie należy stosować przy ich realizacji najnowsze dostępne technologie oraz wysokiej jakości urządzenia i materiały. Celem uzyskania pewności, że funkcja nie oddziałuje negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu (odniesienie rozdz. 4 prognozy).

Ewentualne negatywne oddziaływanie (których wykrycie na etapie prognozy nie było możliwe) na poszczególne komponenty środowiska można będzie ograniczyć poprzez wprowadzenie następujących działań:

- ograniczających uciążliwości hałasowe:
 - ograniczanie prowadzenia prac realizacyjnych do pory dziennej, optymalizację czasu pracy, tak by ograniczyć liczbę przejazdów ciężkich, samochodów i maszyn,
 - realizację zieleni izolacyjnej o rozbudowanej strukturze pionowej (preferowanie nasadzenia gatunków o największych zdolnościach tłumienia hałasu jak klon, jawor, czy lipa drobnolistna),
 - stosowanie wysokiej jakości urządzeń i materiałów ograniczających hałas,
 - zabezpieczenie budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi przed hałasem i drganiami do parametrów izolacyjności akustycznej poprzez: wymianę stolarki okiennej, stosowanie materiałów budowlanych zapewniających właściwą izolacyjność przegród zewnętrznych, czy racjonalne usytuowanie budynku oraz rozmieszczenie poszczególnych pomieszczeń mieszkalnych,
- generalne stosowanie urządzeń proekologicznych i dbałości o utrzymanie ich sprawności i właściwego funkcjonowania,
- wprowadzanie ogrodzeń ażurowych zamiast betonowych,
- maskowanie zielenią elementów dysharmonijnych lub ich usuwanie,
- odtworzenie czystego przedpola ekspozycyjnego, estetycznego tła przy pomocy działań porządkujących,
- stosowanie sprawnych technicznie maszyn i środków transportu podczas etapu budowy,
- odpowiednie zabezpieczenie drzew podczas etapu budowy,
- zabezpieczenie (uszczelnienie) terenów zapleczy budowy,
- ochronę terenu przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi i smarami używanymi w urządzeniach mechanicznych i pojazdach, poprzez zastosowanie mas bitumicznych oraz innych (właściwych) materiałów budowlanych,
- wyposażanie systemów odprowadzania wód opadowych w osadniki, piaskowniki i separatory substancji ropopochodnych,
- racjonalne stosowanie środków do zwalczania śliskości w okresie zimowym oraz używanie chemicznych środków ochrony roślin w okresie wegetacji upraw (np. owadobójczych i chwastobójczych) w sposób zapewniający właściwe działanie, a jednocześnie nie powodujący nadmiernego zanieczyszczenia i degradacji środowiska,
- identyfikację lokalnych ujęć wody położonych w pobliżu realizowanych inwestycji i ustalenie dla nich stref ochronnych (ze szczególnym uwzględnieniem zakazu lokalizowania w tych strefach zaplecza budowy, czy miejsc obsługi sprzętu budowlanego i pojazdów).
- rekultywację terenów narażonych na zmianę i degradację.

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń planu i powyższych propozycji powinno wystarczająco ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie ustaleń planu na środowisko.

11. ROZWIĄZANIA ALTERENATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Alternatywą dla projektowanego planu jest rozwój obszaru opracowania na podstawie obowiązującego Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla Centrum w Tarnobrzegu - Uchwała Nr XIX/202/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 roku. Zgodnie z ustaleniami ww. planu większość obszaru opracowania przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, wyznaczono także tereny zabudowy usługowej, teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz tereny dróg publicznych (klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej) i drogi wewnętrznej.

Zmianę w sporządzanym planie w stosunku do ww. obowiązującego dokumentu stanowi przeznaczenie południowo-zachodniego fragmentu obszaru opracowania pod zieleń urządzoną. Nieznacznie zmodyfikowano także zasięg linii zabudowy i zaktualizowano układ komunikacyjny oraz zmieniono wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, w szczególności dla terenu oznaczonego symbolem M/U-1 – zmniejszono wymaganą powierzchnię biologicznie czynną, zwiększono dopuszczaną maksymalną powierzchnię zabudowy oraz maksymalną wysokość zabudowy. Ponadto wyznaczono strefy ochronne wokół drzew stanowiących pomniki przyrody, dla których ustalono szereg zasad w zakresie ochrony przyrody.

Wedle analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zasadność przystąpienia do opracowania planu jest niejednoznaczna (z uwagi na aktualność obowiązującego planu), a decyzja o rozpoczęciu prac planistycznych leży w gestii Rady Miasta Tarnobrzega.

Projekt planu umożliwi wprowadzenie terenu zieleni urządzonej i zwiększa ochronę pomników przyrody.

W trakcie opracowywania koncepcji planu wariantowano głównie parametry dotyczące kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu, w tym minimalną powierzchnię biologicznie czynną, maksymalną powierzchnię zabudowy czy maksymalną wysokość zabudowy. Rozważano także zasięg linii zabudowy. W pozostałych elementach plan w dużym stopniu sankcjonuje istniejący stan prawny.

Do dalszej procedury wybrano koncepcję planu, która jest najbardziej optymalna pod względem funkcjonalno-przestrzennym i jednocześnie generuje najmniejsze straty w środowisku, a także odpowiada na potrzeby Miasta i wnioskodawców.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miasto Tarnobrzeg stanowi miasto na prawach powiatu i jest położone w północnej części województwa podkarpackiego. Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 3,4 ha i jest położony w historycznym centrum miasta Tarnobrzeg, w pobliżu rynku. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa i usługowa wraz z parkingami i towarzyszącą zielenią urządzoną. Znaczną część analizowanego terenu stanowi zieleń nieurządzona, w tym wysoka. Ponadto we wschodniej części omawianego obszaru realizowane są nowe inwestycje o funkcji usługowej.

Celem sporządzenia planu jest zaktualizowanie obowiązującego na analizowanym terenie planu miejscowego, w odpowiedzi na wnioski mieszkańców miasta. Ustalenia planu są zgodne z polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega, w którym teren opracowania stanowi w większości obszar centrum usługowego staromiejskiego, a niewielka jego część obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². W związku z powyższym, na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, została podjęta Uchwała Nr XXXI/332/2020 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania ww. planu.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego i w Tarnobrzegu, zwanej dalej prognozą stanowi:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 293, z późn. zm.),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 247).

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu gminy Dąbrówka (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze planu i jego sąsiedztwie. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono prognozę wymienione zostały w wykazie materiałów. Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, specyfiki i precyzji zapisów planu.

Dokumenty, które zostały uwzględnione przy sporządzaniu niniejszej prognozy to:

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tarnobrzegu (pismo znak: PSNZ.4611.12.2020 z dn. 07.10.2020 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo znak: WOOŚ.411.1.133.2020.AP.2 z dn. 22.10.2020 r.),
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2021 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega zatwierdzone Uchwałą Nr XLVI/457/2017 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 14 września 2017 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla Centrum w Tarnobrzegu (Uchwała Nr XIX/202/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 r.),
- Ekofizjografia podstawowa miasta Tarnobrzeg – Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury – Lublin - 2007 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnobrzega na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019 – Tarnobrzeg, 2012 r.,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022 – Rzeszów 2016 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020 – Rzeszów 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2019 – Rzeszów 2020 r.,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – Warszawa 2016 r.,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Warszawa 2012 r.,
- Oceny wyników badań prowadzonych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2020 roku,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030 – Rzeszów 2018 r.

Plan określa:

- przeznaczenia terenów, tj.:
 - teren zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych – M/U,
 - tereny zabudowy usług nieuciążliwych – U,
 - teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – UC,
 - teren zieleni urządzonej – ZP,
 - tereny drogi publicznej klasy zbiorczej – KDZ,
 - tereny drogi publicznej klasy lokalnej – KDL,
 - tereny drogi publicznej klasy dojazdowej – KDD,
- zasady ochrony lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego;
- przeznaczenia oraz zasady zagospodarowania poszczególnych terenów, tak aby umożliwić kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz wartości kulturowych miasta.

Dla ww. przeznaczeń terenów mogą wystąpić charakterystyczne oddziaływania środowiskowe:

- emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza),
- emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- wytwarzanie odpadów komunalnych,
- przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu,
- zmiany w krajobrazie,
- zmiany szaty roślinnej.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczo-kulturowego oraz krajobrazu plan ustala:

- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, za wyjątkiem:*
 - *dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,*
 - *obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonej planem,*
 - *garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną,*
- *zakaz lokalizacji zakładów, stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,*
- *zakaz składowania odpadów,*
- *obowiązek ochrony przed hałasem terenów faktycznie zagospodarowanych poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. dla terenu oznaczonego symbolem M/U dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów mieszkaniowo-usługowych,*
- *ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:*
 - *utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności w miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi,*
 - *realizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- *lokalizację strefę ochronną wokół pomników przyrody o średnicy 15 m od pnia drzewa, w której obowiązuje:*
 - *zakaz realizacji zabudowy kubaturowej,*
 - *zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,*
 - *zakaz uszkodzania i zanieczyszczania gleby,*
 - *zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,*
 - *zakaz przekształcania terenu w sposób zagrażający drzewu,*
 - *nakaz realizacji obiektów liniowych infrastruktury technicznej bez użycia sprzętu mechanicznego w sposób gwarantujący nieuszkodzenie układu korzeniowego drzewa.*

Ponadto plan:

- *ustala zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, a także zasady budowy systemów komunikacji,*
- *ustala zasady realizacji obiektów infrastruktury technicznej,*
- *ustala minimalne powierzchnie biologicznie czynne i maksymalne powierzchnie zabudowy,*
- *ustala zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,*
- *ustala odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków,*
- *nakazuje podczyszczanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi przed ich zrzutem do odbiornika,*
- *dopuszcza realizację alternatywnych źródeł gazu, w szczególności zbiorników na gaz płynny,*

- ustala zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła lub z sieci ciepłowniczej, uwzględniając ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,
- dopuszcza stosowanie pomp ciepła lub odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW z wykorzystaniem promieniowania słonecznego.

W trakcie opracowywania koncepcji planu wariantowano głównie parametry dotyczące kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu, w tym minimalną powierzchnię biologicznie czynną, maksymalną powierzchnię zabudowy czy maksymalną wysokość zabudowy. Rozważano także zasięg linii zabudowy. W pozostałych elementach plan w dużym stopniu sankcjonuje istniejący stan prawny.

Prognoza wykazała, że **w planie uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego** (w tym wspólnotowego) i nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu. **Zapisy projektu uchwały są poprawne w odniesieniu do obowiązków z zakresu ochrony środowiska.**

Projektowany sposób zagospodarowania przestrzennego poszczególnych obszarów planu nie wpłynie znacząco na pogorszenie stanu środowiska – nie prognozuje się przekroczeń określonych prawem standardów jakości środowiska. Nie stwierdza się też transgranicznych oddziaływań ustaleń planu. W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, iż zaprojektowane w planie funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny. **Nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru. Plan nie znajduje się w obszarze Natura 2000.** Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów planu. **Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym,** a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu.

13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tarnobrzegu (pismo znak: PSNZ.4611.12.2020 z dn. 07.10.2020 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo znak: WOOŚ.411.1.133.2020.AP.2 z dn. 22.10.2020 r.),
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2021 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnobrzega zatwierdzone Uchwałą Nr XLVI/457/2017 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 14 września 2017 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla Centrum w Tarnobrzegu (Uchwała Nr XIX/202/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 października 2019 r.),
- Ekofizjografia podstawowa miasta Tarnobrzeg – Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury – Lublin - 2007 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru między ulicami Dominikańską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego w Tarnobrzegu – IRMiR - Warszawa 2020 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tarnobrzega na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019 – Tarnobrzeg, 2012 r.,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022 – Rzeszów 2016 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020 – Rzeszów 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2019 – Rzeszów 2020 r.,

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – Warszawa 2016 r.,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Warszawa 2012 r.,
- Oceny wyników badań prowadzonych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2020 roku,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030 – Rzeszów 2018 r.

ZAŁĄCZNIK

OŚWIADCZENIE AUTORA

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 247) oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agnieszka Odolczyk

.....
podpis